

Har jeg pasienter på min liste som har hjertestarter?

Det er stor sannsynlighet for at de fleste fastleger har en eller flere pasienter som har hjertestarter (ICD).

Skal jeg som fastlege gjøre noe i forhold til pasientene med hjertestarter?

Det er viktig at det blir meldt fra til lokalsykehuset/kardiolog dersom helsetilstanden til en pasient med hjertestarter endrer seg vesentlig.

Eksempler kan være livstruende sykdom, nyoppdaget kronisk sykdom med dårlig prognose eller ved behov for økt omsorgsnivå. Når det nærmer seg livets avslutning, skal **hjertestarter-funksjon deaktiveres** slik at det ikke kommer u hensiktsmessige støt for pasienter som har avkortede leveutsikter.

Kardiologene har kun teknisk kontroll 1 gang årlig på disse implantatene og det kan derfor være vanskelig for oss å fange opp om det har kommet viktige endringer i pasientens tilstand som innebærer at vi bør starte samtaler omkring å slå av støtfunksjon. Vi er derfor avhengig av kommunikasjon fra fastleger og tilsynsleger for å ivareta god helsehjelp for denne pasientgruppen når det nærmer seg livets slutt. Vi ber derfor om at fastleger og tilsynsleger orienterer seg i hva slags device pasientene har. Dersom det oppstår viktige endringer i helsetilstand eller prognose for pasient som har hjertestarter, ønsker vi at det sendes en melding til hjertepoliklinikken. Vi vil da vanligvis innkalle til kontroll og gjøre vurderinger på hvilken terapi som gis fra hjertestarteren. Oftest diskuterer man da betydningen av arytmi-terapi med pasienten og beslutter tidspunkt for inaktivering av støtfunksjon i samråd med den enkelte pasient.

Etter dødsfall skal pacemaker og hjertestarter fjernes. Det er da alltid anbefalt at støtfunksjon i hjertestartere er avslått for å hindre støt til personal som gjennomfører fjerningen. Dersom dødsfallet er forventet vil det, i tråd med ovenstående informasjon, vanligvis være gjennomført innstillinger for å avslå terapi. Bemerk at dødsfall med pacemaker uten hjertestarterfunksjon ikke innebærer behov for tiltak før fjerning.

Takk for at dere hjelper oss med å gjøre riktige vurderinger for pasienter med hjertestarter.

Med hilsen fra

Kardiologisk fagnettverk i Helse Møre og Romsdal